

Māris Kučinskis: Katra pašvaldība ir vērtība, kas iekļaujas Latvijas kopējā ainavā

**LR Ministru prezidenta uzruna Latvijas pašvaldību savienības kongresā
2016.gada 20 maijā.**

Labdien, kolēģi!

Es patiešām jūtos komfortabli saucot jūs par kolēģiem, jo esmu bijis arī tajā barikāžu pusē, kurā šobrīd esat jūs. Tā noteikti ir priekšrocība, kas ļauj man vērtēt valsts un pašvaldību mijiedarbību no diviem būtiski atšķirīgiem skatupunktiem.

Ne velti es pieminēju barikādes. No valdības vadītāja pozīcijām raugoties, es redzu trīs vai pat četrus pašvaldību līmeņus ar katru, no kuriem ir jāveido īpašs dialogs. Šie līmeņi ir: lielās pilsētas, no kura kā atsevišķu veidojumu ir, jānodala Rīga un tai līdzās esošās pašvaldības, reizēm viņas ir kopā, reizēm nē. Nākamais līmenis ir pārējās pilsētas jeb vairumā gadījumu bijušie rajonu centri, un kā trešais vai ceturtais līmenis- mazās pašvaldības. Šis sadalījums nav mākslīgi veidots, tas ir izkristalizējies pietiekami ilgā laikā, un tam ir objektīvs pamats.

Katru no šiem līmeņiem raksturo atšķirīgs ekonomiskais potenciāls, kura saturu veido gan infrastruktūras attīstības līmenis, gan darbaspēka pieejamība, gan arī investīciju piesaistes kapacitāte.

Es negrastos noniecināt nevienu pašvaldību par to, ka tā ir maza vai par to, ka tā atrodas tālu no attīstības centriem. Katra pašvaldība ir vērtība, kas iekļaujas Latvijas kopējā ainavā ar savu unikālo saturu. Tomēr, plānojot valsts ekonomisko attīstību un veicinot investīciju piesaisti, valdībai ir jārēķinās ar ļoti pragmatiskiem apsvērumiem. Jebkurš investors, izvērtējot savas iespējas ieguldīt Latvijā, vienmēr izvirza divus nosacījumus. Pirmais ir attīstīta infrastruktūra, kas paredz labu ceļu un dzelzceļu tīklu, energoresursu pieejamību, loģistikas kanālus, bankas, iegādājamus nekustamos īpašumus un servisa uzņēmumu tīklus. Otrs

nosacījums ir kvalificēta darbaspēka pieejamība vai sliktākā gadījumā iespēja atrast darbiniekus, kurus varētu apmācīt. Šo abu nosacījumu summa arī veido iepriekš pieminēto investīciju piesaistes kapacitāti.

Skaidrs, ka, raugoties no šādām abstrakto investoru pozīcijām, lielākas priekšrocības investīciju piesaistē ir Rīgai un citām lielākajām pilsētām. Jebkuri valdības mēģinājumi veicināt potenciālo investoru ieguldījumus ārpus attīstības centriem ir cietuši neveiksmi. Ekonomikas attīstības loģika diemžēl neparedz vietu sentimentiem.

Nekas no iepriekš sacītā neparedz to, ka valdība sadala pašvaldības divās grupās - tajās, kuru attīstību ir jāveicina un tajās, kurām var atnest ar roku. Es negrāso aizstāvēt "divu ātrumu" Latviju, par kuru bieži vien runā saistībā ar Eiropas Savienību, ātrās attīstības grupā iekļaujot tā sauktās vecās Eiropas valstis un lēnākās attīstības grupā iekļaujot jaunās dalībvalstis, tostarp arī Latviju. Domāju, ka daudzi no jums būs dzirdējuši ekspertu spriedumus par to, ka valdībai ir jāattīsta tikai Rīga un tās apkārtnē, varbūt arī dažus citus lielākos attīstības centrus. Izklusās pēc radikāla ekonomiskā determinisma, kurā netiek ņemtas vērā valstiskās intereses uzturēt dzīvotspējīgu visu Latvijas teritoriju.

Valdības mērķis ir veicināt līdzsvarotu ekonomisko attīstību visā valsts teritorijā, tomēr ir jāapzinās, katra reģiona resursus un katras pašvaldības vadītāju vēlme un kompetence meklēt sadarbības iespējas. Pēdējo es gribu īpaši uzsvērt. Tieši reģionālā sadarbība pašvaldību starpā ir atslēga līdzsvarotai visas valsts attīstībai. Tajā nav vietas greizsirdībai, primitīvai varas kārei un savu interešu demonstrēšanai.

Aicinu visu pašvaldību vadītājus un deputātus, Jums ir jāizkāpj ārpus saviem teritoriālo interešu rāmjiem, meklējiet sadarbības partnerus sev līdzās, rakstiet priekšlikumus valdībai, man personīgi. Lai pašvaldību vadītāju kuluāru sarunās vairs neskan maģiskā frāze "rokam nost", ar kuru tiek sagaidīta jebkura jauna iniciatīva, kas var apdraudēt pierasto kārtību. Tas ir ceļš, kas ved uz stagnāciju un beigu beigās uz reģionu dabisku izdzišanu, izmiršanas un izceļošanas dēļ. Tad vairs nebūs jēgas diskutēt par nākošo reģionālās reformas posmu, jo pustukšās teritorijas būs vienkārši jāpievieno tām, kuras būs dzīvotspējīgākas.

Tie nav draudi, tā ir vienkārša ekonomiskās un sociālās statistikas analīze desmit vai piecpadsmit gadu perspektīvā. Sadarbība, darbaspēka

mobilitāte, izglītības un veselības aprūpes infrastruktūras optimizācija, tas ir ceļš pa kuru ir jāiet valdībai un pašvaldībām kopā. Es kā valdības vadītājs esmu atvērts konstruktīvam dialogam, dialogam bez primitīva nolieguma jebkurai valdības iniciatīvai, kas skar pašvaldības. Lai rūpēs par savu suverenitāti kāda pašvaldība neizdomā Neatkarības deklarācijas pieņemšanas dienā apsveikt pārējo Latviju kā kaut ko atsevišķu, kā to nesen izdarīja Rīga. Domāju, ka tas bija pārpratums. Latvija ir un paliek vienota valsts, kuru veido gan Rīga, gan jebkura cita pašvaldība neatkarīgi no tās ģeogrāfiskās atrašanās vietas un izmēriem.

Par spīti dažām kritiskām piezīmēm no manas puses, vēl Latvijas pašvaldību savienības kongresam auglīgu darbu! Aicinu būvēt sapratnes tiltus, kas veicinās sadarbību! Lai Jums izdodas, jo es esmu arī Jūsu pusē! Pašvaldības ir, paliek un būs Latvijas valstiskais pamats! Paldies!